

Omgangs- en gedragsprotocol

Zo gaan we met elkaar om, om pesten te voorkomen en te zorgen dat het veilig en vertrouwd is voor iedereen op school!

Inleiding

Wij willen graag dat kinderen zich 'thuis' voelen op onze school, door ze een warm en veilig klimaat te bieden, zodat ze zich optimaal kunnen ontplooiën en uit kunnen groeien tot zelfstandig functionerende mensen die beschikken over voldoende zelfvertrouwen.

Kinderen zijn pas in staat om te leren en zichzelf te ontwikkelen als ze zich veilig voelen en zichzelf kunnen zijn. Daarvoor is het nodig dat ze zich kwetsbaar kunnen opstellen, dat ze zich gezien en geaccepteerd voelen en dat ze het gevoel hebben erbij te horen.

We besteden hier structureel dagelijks aandacht aan, o.a. tijdens dagopening en de Kanjertraining.

Toch is op iedere school wel eens sprake van pesten, ook op onze school. We vinden pesten een probleem, zien dit onder ogen en willen dit probleem serieus aanpakken. In ons omgangs- en gedragsprotocol staat beschreven hoe we hier mee omgaan, vanuit de uitgangspunten van de Kanjertraining.

Kort samengevat is dit o.a.:

- duidelijke regels en afspraken maken over hoe we omgaan met elkaar (de regels van de Kanjertraining vormen de basis, maar we stellen in de klas ook regels op met de kinderen die dit ondertekenen)
- actief ingrijpen als er sprake is van pesten
- pesten ook bespreken als er geen sprake is van pesten: voorkomen is beter dan genezen
- wekelijks Kanjertraining
- kinderen vragen naar hun veiligheidsbeleving en onderzoeken (door bv. sociogram en jaarlijkse vragenlijst) hoe sociale verhoudingen in de groep zijn
- We begeleiden kinderen die extra ondersteuning nodig hebben op dit terrein m.b.v. een (handelings)plan
- informatie over de contactpersoon vertrouwenszaken en coördinator sociale veiligheid
- goed voorbeeld (van leerkracht en ouders) doet volgen

De Prinses Margrietschool is gecertificeerd Kanjerschool. We leren kinderen op een goede manier in een groep met elkaar om te gaan. Elkaar helpen en vertrouwen zijn daarbij de belangrijkste uitgangspunten.

Dit omgangs- en gedragsprotocol is opgesteld om goed te kunnen reageren op situaties waarin een kind wordt gepest of pest. Dit protocol sluit aan bij de Kanjerboeken en de Kanjertraining. Het zijn feitelijk fatsoen afspraken.

Voorwaarden:

- We willen dat iedereen op een goede manier met elkaar omgaat en zich goed gedraagt. Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen:
 - leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de (zwijgende) groep)
 - teamleden (leerkrachten, directie, IB-er en onderwijs ondersteunend personeel)
 - ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders)
- De school probeert pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, wordt het onderwerp structureel met de kinderen bespreekbaar gemaakt.
- We hebben in regels vastgelegd hoe we op een prettige manier met elkaar omgaan (algemene schoolregels, groepsregels, Kanjerregels).
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders en/of kinderen) dat kunnen signaleren, duidelijk stelling nemen en oplossingsgericht werken.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch (weer) de kop opsteekt, beschikt de school over een directe aanpak.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, is het mogelijk om de coördinator sociale veiligheid en/of de interne contactpersoon vertrouwenszaken in te schakelen. Deze coördinator/contactpersoon kan het probleem (mee) onderzoeken, deskundigen raadplegen en waar mogelijk directie of college van bestuur adviseren.
- Op de Margrietschool zijn 3 collega's aangesteld als contactpersoon vertrouwenszaken. Dat zijn Frieda de Jong, Katja de Oliveira Rego en Ingrid Reijnders. De coördinator sociale veiligheid is Katja de Oliveira Rego.

Plagen of pesten

Wanneer is er nu sprake van plagen en wanneer is er sprake van pestgedrag? Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf. Het meest eenvoudig onderscheid is deze:

Plagen gebeurt vaak in het zicht van de leerkrachten.

Pesten gebeurt vaak achter de rug van leerkrachten.

Daarom weet een leerkracht zelden uit zichzelf wat er zich precies afspeelt tussen de kinderen onderling. De leerkracht moet hierover worden geïnformeerd door de leerlingen zelf.

Definitie van pesten: Een kind wordt gepest wanneer deze herhaaldelijk (en langdurig) last heeft van negatieve acties van een ander (fysiek, verbaal of psychologisch, direct of via internet of mobiel) die op hem of haar zijn gericht, en waarbij de macht ongelijk is verdeeld.

De Kanjertraining gaat ervan uit dat in de meeste gevallen dat een kind zich gepest voelt, de 'pester' niet de bedoeling heeft de ander pijn te doen. Wanneer de gevolgen voor de gepeste duidelijk worden gemaakt aan de pester, zijn de meeste kinderen bereid hiermee te stoppen. En als dat niet voldoende is, wordt duidelijk gemaakt wat de sociale gevolgen voor de pester zelf zullen zijn (cruciaal in het ontstaan en het in stand houden van pesten, zijn de reacties van leeftijdsgenoten op de pester. Zolang deze het pesten blijven aanmoedigen, is het voor de pester moeilijker om hiermee te stoppen. Heerst er in een klas een mentaliteit van respect en vertrouwen, dan zal er minder gepest worden dan wanneer er een onveilige sfeer heerst waarin kinderen zich moeten bewijzen en bezig zijn met hun status in de groep).

Pesten gebeurt doorgaans achter de rug van degene die kan ingrijpen, zoals een vader/moeder, juf of meester. Dat betekent dat er goed moet worden samengewerkt tussen school en ouders enerzijds en dat kinderen moet worden geleerd hoe zij kunnen aangeven dat zij zich gepest voelen, of merken dat er in hun omgeving wordt gepest.

Welke (preventieve) afspraken heeft de school?

De Margrietschool streeft een positieve, opbouwende sfeer na en doet dat binnen de kaders van de wet enerzijds en binnen het kader van de kanjerafspraken anderzijds.

Deze Kanjerafspraken zijn:

We vertrouwen elkaar

We helpen elkaar

Niemand speelt de baas – We werken samen

Niemand lacht uit – We hebben plezier

Niemand is of blijft zielig – We doen mee

De school zet middels de Kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Binnen dat kader speelt niemand de baas, hebben we plezier met elkaar en ben je of blijf je niet zielig. Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn. We houden de kinderen voor dat de leerkracht op school "de baas/ het gezag" is en dat dit wat ons betreft ook geldt voor de ouders thuis.

- Op school werken we met de Kanjertraining. Alle leerkrachten van onze school zijn hiervoor gecertificeerd. Nieuw personeel moet binnen 1 jaar de cursus volgen en een certificaat behalen.
- Er zijn schoolregels en klassenregels. Deze regels geven aan wat wij gewenst gedrag vinden. Aan het begin van het schooljaar stellen we in alle groepen klassenregels vast met betrekking tot het omgaan met elkaar (gebaseerd op de algemene schoolregels en de regels van de Kanjertraining). Deze regels worden door de kinderen (vanaf groep 3) ondertekend en zichtbaar opgehangen in de klas. Het is belangrijk om dit in ieder geval na iedere vakantie te benoemen/bespreken.
- We vinden het belangrijk kinderen positief te benaderen; liever werken met complimenten dan met straf. Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, omgaan met verschillen, rollen in een groep, aanpak van ruzies, etc. komen regelmatig aan de orde. Er wordt gebruik gemaakt van verschillende (samen)werkvormen als kringgesprekken, het voorlezen of vertellen van verhalen, rollenspelen en andere spelvormen. Aan deze zaken wordt structureel aandacht besteed. Gemiddeld 1 x per week m.b.v. de Kanjertraining.

- Minstens 1x per jaar wordt in iedere groep een sociogram afgenomen vanaf groep 4 m.b.v. KanVAS. Met deze gegevens kunnen de leerkrachten de onderlinge verhoudingen in de groep in kaart brengen. Op deze manier wordt zichtbaar welke kinderen wel of juist niet graag gezien zijn in de groep en met wie kinderen wel/niet graag samenwerken.
- Om meer informatie te krijgen over de sociale competenties van de leerling wordt de KANVAS docenten vragenlijst gebruikt vanaf groep 3. Deze lijst wordt min. 1x per jaar door de leerkracht voor alle kinderen ingevuld. De kinderen van groep 5 t/m 8 vullen 1x per jaar (in het najaar) de leerlingenvragenlijst van KANVAS in. De kanjercoördinator bespreekt de gegevens vanuit de KANVAS vragenlijsten en het sociogram met de leerkracht en wordt er indien nodig een plan gemaakt om een leerling of de groep te ondersteunen. Voor leerlingen die opvallende scores laten zien in de vragenlijst wordt de lijst in het voorjaar nogmaals ingevuld. (Zie ook notitie 'ondersteuning en -begeleiding op de Prinses Margrietschool').
- Wij volgen de leerlingen in hun ontwikkeling en bespreken bijzonderheden tijdens werkoverleg, vergadering en/of met de IB-er. De IB-er verwijst in groepsbesprekingen door naar betreffende coördinator als ondersteuning/begeleiding/bespreking nodig is.
- Aan het begin van het schooljaar krijgen alle kinderen vanaf groep 4 een folder met informatie over de contactpersoon vertrouwenszaken. In de folder wordt uitgelegd wie dat is, waar zij te vinden is en wat zij voor de kinderen kan doen. De folder wordt uitgedeeld met een toelichting van de intern contactpersoon vertrouwenszaken zelf. In de groepen 1 t/m 3 wordt deze informatie mondeling aan de kinderen gegeven door de groepsleerkracht. In februari- maart wordt dit nog eens besproken in alle groepen.
- Goed voorbeeld doet goed volgen. Het voorbeeld van de leerkrachten (en de ouders thuis) is ook hierbij van groot belang. Uit onderzoek is gebleken dat er minder gepest wordt in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar (respectvol en op basis van gelijkwaardigheid), waar verschillen worden geaccepteerd en waar conflicten en gevoelens van onvrede niet met geweld worden opgelost maar worden uitgesproken. Agressief of intimiderend gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen zal daarom op onze school niet worden geaccepteerd. Van alle betrokkenen wordt dan ook verwacht dat zij tegen dergelijke gedragingen duidelijk stelling nemen.

Preventie

Met behulp van de kanjerlessen doet de school aan preventie. Kernpunten in de aanpak:

1. De Kanjerafspraken.
2. Denk goed over jezelf en de ander.
3. Pieker niet in je uppie, maar deel je zorgen met de ander, bij voorkeur met je ouders.
4. Denk oplossingsgericht.
5. Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met kritiek die je krijgt.
6. De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil.
 - Is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor.
 - Is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Die rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden, en dat het onwillige kind (of onwillige partij) om wat voor reden dan ook "de eigen gang" mag gaan.
7. Mogelijke hulp in de vorm van een maatje/buddy/tutor (bemiddeling).
8. Duidelijk schoolbeleid en handhaving ervan.

Hoe gaan de lessen dan in zijn werk?

De Kanjertraining richt zich op meer dan pesten alleen. Kinderen leren om te gaan met vervelend gedrag van een ander. Kinderen die zich misdragen worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid en hun verlangen het goede te doen. De meeste kinderen bedoelen het goed, maar “het kan er behoorlijk brutaal uitkomen”. Daarin wijkt een kind niet af van veel volwassenen. Als zoiets zich voordoet, dan is het goed dat het kind wordt gecorrigeerd. Omdat leerkrachten (en ouders) niet alles zien, is het van belang dat kinderen ook zelf enigszins zelfredzaam zijn. Kinderen kunnen best aan elkaar vertellen dat ze last hebben van bepaald gedrag. Omdat kinderen, op een enkeling na, niet vervelend willen doen, zijn op dit niveau de meeste problemen op te lossen.

In de Kanjertraining wordt expliciet geoefend in rollenspelen hoe je kunt reageren op vervelend gedrag. Dit gebeurt met gedragsrollen met behulp van verschillende petten. Kinderen leren rechtop te staan, de ander aan te kijken en te zeggen: “Ik vind dit vervelend, Wil je ermee stoppen?” Vervolgens lopen ze naar een andere leerling die ze kunnen vertrouwen (een “maatje”, een “buddy”). Daar gaat de leerling niet zeuren, maar gaat samen met de buddy/ het maatje iets anders doen. Als het op deze manier niet oplost, dan gaat de leerling samen met zijn maatje naar de juf of meester. Tijdens dit rollenspel hebben medeklasgenoten de neiging om te giechelen om het grensoverschrijdend gedrag van de uitdager. Aan deze leerlingen wordt duidelijk gemaakt dat dit giechelgedrag het pestgedrag van de uitdager versterkt. Ze geven als het ware “benzine” aan een vervelend lopend motortje. De leerlingen leren geen voeding (benzine) meer te geven aan vervelend gedrag. Zo oefent niet alleen de gepeste, maar oefenen ook de omstanders.

Wat mag u verwachten van de leerkrachten op school?

1. Voorbeeldgedrag

U mag verwachten dat de leerkrachten van de school respectvol omgaan met uw kind en met u als ouder. U mag verwachten dat de leerkrachten onderling respectvol met elkaar omgaan. Zij zijn zich bewust van het gezegde: "Een goed voorbeeld doet goed volgen."

U mag verwachten dat de leerkrachten twee gedragstalen weten te spreken. De ene gedragstaal sluit aan op de straatcultuur* (= directief: duidelijk, helder en grens stellend), de andere gedragstaal sluit aan op de wereld van wederzijds respect (richt zich op het geven inzicht).

Doet zich een probleem voor op school, dan mag u van de leerkrachten verwachten dat zij daarmee **oplossingsgericht** aan de slag gaan. Zeurgerichte of wraak- en haatgerichte reacties vinden geen voedingsbodem bij de leerkrachten. De leerkrachten werken graag met u samen om tot een oplossing te komen, die niet alleen goed is voor uw kind, maar ook voor de andere kinderen, hun ouders, de leerkracht, de school en de buurt.

*N.B. de leerkracht gedraagt zich niet volgens de normen van de straatcultuur, maar weet dat er heel duidelijk een grens moet worden gesteld aan de mentaliteit van de straat. Geen overleg, geen onderhandeling, niet ingaan op: "Ja...maar!" Voor meer informatie verwijzen wij u naar het Kanjerinformatieboek voor ouders, leerkrachten en pabo-studenten.

2. Correcte reactie van de leerkracht op excuus van kinderen voor hun wangedrag.

Voorbeelden:

Reactie kind: Maar hij/zij daagt mij uit!

Juf/meester: Je laat je uitdagen en opjutten. Doe alsof de opjutter een radio is. Je hoort het wel, maar luistert niet.

Reactie kind: Ik deed het wel, maar hij/zij vertelde niet dat ik moest stoppen.

Juf/meester: Je moet rekening leren houden met gevoelens van een ander. Als iemand niet blij kijkt, dan moet jij je afvragen of het wel leuk is wat jij allemaal doet.

Reactie kind: Maar hij/zij deed het ook bij mij.

Juf/meester: Natuurlijk hoeft jij het niet over je kant te laten gaan. Maar dan ZEG je er iets van. Je gaat niet schelden, zeuren, huilen, roddelen. En gaat het door? Dan haal jij je schouders op en denkt: jammer dan. Je stapt naar iemand die je kan helpen. Wordt het heel erg? Dan stap je naar de juf of meester. En die weten van wanten. Daar mag je op vertrouwen.

Reactie kind: Ik deed het wel, maar ik deed het niet alleen. Waarom moet u mij weer hebben?

Juf/meester: Ik ben niet van plan om slecht over je te denken. Maar ik ben wel een soort scheidsrechter waar je niet ieder moment de discussie mee aan kunt gaan. Anders gezegd: als je iets doet wat niet mag en ik zie dat, dan eis ik van je dat je stopt en is er op dat moment geen enkele ruimte voor discussie.

3. Correct antwoord van de leerkracht op misdragingen van ouders

We verwachten van ouders dat ze met respect spreken over elkaars kinderen en opvoeding. Uiteindelijk doen we allemaal ons uiterste best naar eer en vermogen. Ook verwachten we van ouders dat ze met respect spreken over de leerkrachten die werkzaam zijn op deze school.

Zie ook: <http://kanjertraining.nl/informatie-voor-ouders/pesten>

Op welke manier corrigeert de leerkracht op school?

De leerkracht gaat ervan uit dat mensen, dus ook kinderen, elkaar niet dwars willen zitten. Kinderen hebben niet de bedoeling om vervelend te doen. In een conflict wordt daarom gevraagd naar bedoelingen van het kind. "Is het jouw bedoeling om mij zo boos te maken? Is het niet jouw bedoeling? Doe dan anders. Is het wel jouw bedoeling, dan heb je nu een probleem, want ik sta niet toe dat jij verder gaat op deze manier."

Voorbeelden:

Een jongen wordt dag in dag uit gepest door een vijftal klasgenoten.

- Leerkracht: "Is het jullie bedoeling om deze jongen zo te treiteren dat hij bang wordt en nauwelijks nog naar school durft?"
- Vijftal: "Nee, het is niet mijn bedoeling."
- Leerkracht: " ... Fijn, hoe ga je het nu oplossen met deze jongen?"

Een andere leerling zegt echter: "Ja, het is wel mijn bedoeling hem te treiteren, zodat hij bang wordt."

- Leerkracht: "Daar ben je dan in geslaagd. Maar het kan niet. Ik geef je bedenktijd. Want ik begrijp nu dat jij de bedoeling hebt om deze leerling te treiteren?"
- Leerling: "Ja, dat is mijn bedoeling."
- Leerkracht: "Je gaat rustig nadenken over je antwoord. Misschien heb je een bijzondere reden. Misschien vind je het nodig om stoer te doen op dit moment. Na schooltijd kom je even bij me (of blijf even na)". Leerling krijgt bedenktijd.
- Leerkracht: "Je hebt kunnen nadenken. Wat ben jij van plan hier op school? Is het nog steeds jouw bedoeling om deze jongen dwars te zitten? Is daar misschien een reden voor om dat zo op die manier aan te pakken?"
- Leerling: "Hij is gewoon stom."
- Leerkracht: "Wat voor stoms doet hij dan. Kan hij daar iets aan veranderen? Of is het gewoon jouw bedoeling om hem dwars te zitten?"
- Leerling reageert door te zeggen: "Nee, het is eigenlijk niet mijn bedoeling om te treiteren."
- Leerkracht: "Gelukkig. Wat ga jij nu bij jezelf veranderen? En hoe herstel je het verdriet dat je hebt aangericht?"

Leerling houdt voet bij stuk. "Ja, het is mijn bedoeling. Want hij is stom."

- Leerkracht: "Jammer, ik bel nu je ouders op om te vragen of ze hier willen komen. Dan herhaal je hetgeen je tegen mij zegt, in aanwezigheid van je ouders." Het hangt van het gesprek af met je ouders of je de klas nog in kunt komen.

Actie die nu moet worden ondernomen:

- Contact opnemen binnen de organisatie met een van de volgende personen: Adjunct-directeur, directeur, IB-er, coördinator sociale veiligheid, gedragspecialist of ander persoon op school die vanuit "de lijn" (=hiërarchie) kan ondersteunen en bijstaan.
- Contact opnemen met de ouder(s) van dit kind. Proberen ter plekke telefonisch of door middel van directe afspraak met de ouders te overleggen hoe nu verder te handelen. In contact met de ouders wordt verteld wat het probleem is en wat de bedoeling van hun kind lijkt te zijn. Aan de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd of zij de bedoeling van hun kind (Ja of Nee), ondersteunen. \
- Zolang de ouders **niet** op school zijn geweest **wordt de leerling de toegang tot de klas ontzegd**. De leerling wordt bijv. in een andere groep (hogere groep) geplaatst of op een andere plek aan het werk gezet. Kern van deze laatste aanpak is de banden van deze leerling doorsnijden met de klasgenoten, zodat niet kan worden gemanipuleerd door deze leerling.

Doel van het gesprek met ouders is om afspraken met de ouders te maken om gezamenlijk tot een oplossing te komen, waarin het gedrag van het kind zich niet meer voordoet.

Als ouders het gedrag van hun kind (onder)steunen, moet ouders duidelijk worden gemaakt dat deze manier van reageren niet wordt getolereerd.

Het moet duidelijk zijn dat er geen enkel excuus is voor wangedrag.

Aanvullend:

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Ook ouders hebben dus de verantwoordelijkheid om een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen: het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders andermans kind een lesje gaan leren, met het doel de problemen voor het eigen kind op te lossen. Bij problemen van pesten of agressie zullen de leerkrachten, directie en ouders hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met elkaar, met het doel een goede oplossing te vinden die ook in de toekomst houdbaar is. Voorbeeldgedrag van leerkrachten en ouders is van groot belang. Er zal minder worden gepest als duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar (fatsoensnormen), waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met verbaal of fysiek geweld worden opgelost. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Alle betrokkenen nemen duidelijk stelling tegen dergelijke gedragingen.

Wat doen we bij een conflict tussen kinderen?

Als een conflict zich tussen kinderen afspeelt dan zal de school kiezen voor een **oplossingsgerichte aanpak**. Dat wil zeggen: de school zoekt een oplossing die alle partijen (zo veel mogelijk) recht doet en borgt gemaakte afspraken.

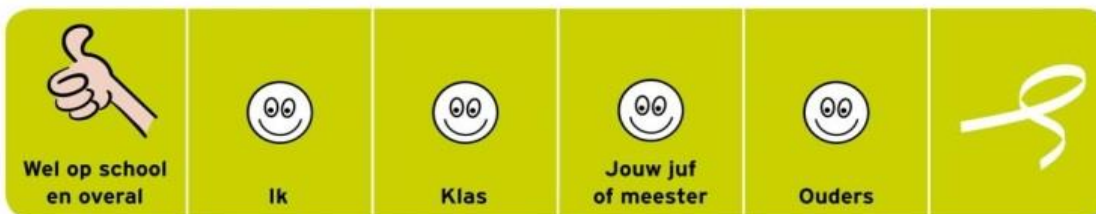
In gesprek met kinderen (en ouders) wordt de voorwaarde gehanteerd dat binnen de kaders van de Nederlandse wetgeving veel mag zolang je rekening houdt met elkaar. Jij hoeft je niet onveilig te voelen door het gedrag van de ander en die ander hoeft zich niet onveilig te voelen door jouw gedrag.

Kortom: je gedraagt je.

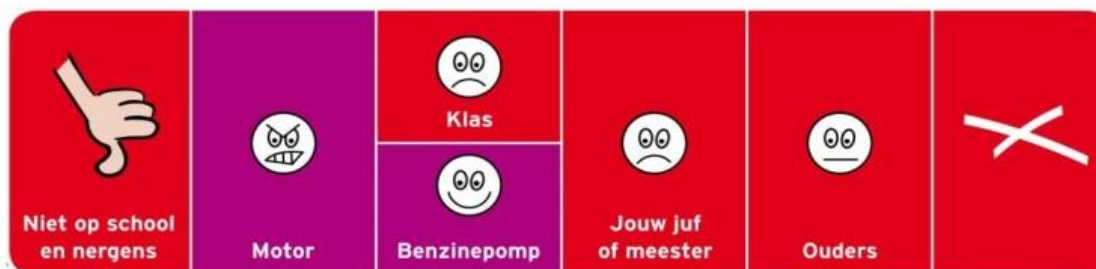
Deze anderen zijn:

1. Jouw klasgenoten en andere leerlingen op school;
2. De leerkrachten, de directie, de ouders van andere kinderen;
3. Jouw ouders, die trots op je kunnen zijn. Omdat jij iemand bent die is te vertrouwen. Als je iets vertelt, dan vertel je het hele verhaal en niet toevallig het belangrijkste stukje even niet;
4. Mensen die op eenzelfde manier doen als jij, maar ook mensen die anders doen dan jij.

Dit doen we wel

Dit doen we niet

Het overzicht van de smileys nemen wij als uitgangspunt: “Het is prima dat jouw vrienden het leuk vinden wat jij bedenkt en doet, maar als de rest van de klas dat niet leuk vindt, evenals jouw juf of meester, (en jouw ouders als die erachter komen) dan gaan we dat niet doen op school.”

Je blijft fatsoenlijk en je laat je niet bepalen door je uitdager(s): “Geef geen benzine aan vervelend lopende motortjes.”

Mocht een leerling zich niet willen houden aan de eenvoudige afspraken zoals weergegeven in de smileys, dan wordt dat met de ouders van het betreffende kind besproken. In dit gesprek wordt ervan uitgegaan dat de ouders met de school willen meedenken om een oplossing te zoeken die goed is voor het eigen kind, andere kinderen, de leerkracht, de school en de buurt.

Veel ouders verlangen van de school dat “het kwaad” (= de pester) moet worden bestreden, en dat “het goede” moet worden beschermd. De school kiest er echter niet voor om kinderen te beoordelen als behorend bij “kwaad of goed”. Ieder mens maakt wel eens fouten. Kinderen hebben het recht daarin te worden begeleid en te worden opgevoed. Ouders hebben die opvoedingsplicht evenals leerkrachten.

Op school trainen we dit:

Veel leerlingen gaan vervelend met elkaar om. Blijf rustig. Haal je schouders op. Maak je niet druk. Jammer dan. Kom je naar gedrag tegen? Zeg en doe dan dit:

1. Wil je ermee stoppen? Ik krijg een naar gevoel van jouw gedrag. Ik vind het vervelend dat je dit (schelden, achterna roepen, slaan enz.) doet.
2. Wil je er niet mee stoppen? Meen je dat?
3. Zoek het uit. Hier heb ik geen zin in. Je haalt je schouders op en gaat iets gezelligs doen. Je blijft rustig, je blijft eigen baas (je laat je niet bepalen door een vervelend persoon) je doet als de witte pet.
4. Ga weg bij vervelend gedoe. Zoek een maatje, doe iets gezelligs, maakt een kletspraatje met iemand anders. Op die manier kom je meestal van pesters af.
5. Zorg ervoor dat jezelf geen benzine geeft. Ga je reageren dan wordt het alleen maar erger.
6. Stopt het niet? Weten jij en je maatje geen oplossing? Dan stap je naar de juf of meester toe.

Afspraak

Mijn maatje heet: _____

Mijn maatje en ik doen als de tijger.
Als het niet lukt, dan gaan we samen naar de juf of meester.

Handtekening van mijzelf _____ Handtekening van mijn maatje _____

Vraag aan je juf of meester of die wil helpen een ruzie op te lossen. Je juf of meester doet dat buiten de klas, want je klasgenoten willen rustig werken. Je meester of juf stelt dan de volgende vragen:

Wat is er volgens jou gebeurd?

Jij en je klasgenoot waarmee je ruzie hebt, vertellen elk hun eigen verhaal. Je onderbreekt elkaar niet. Je meester of juf moet namelijk goed begrijpen wat er aan de hand is. Dus: niet door elkaar heen praten.

Hoe is dat voor jou?

Bijvoorbeeld: werd je daar boos om, verdrietig, voelde jij je beledigd, word je daar altijd mee gepest enz. Hoe kan dat weer goed komen? Wat zou je willen dat de ander doet?

Wat zou je zelf kunnen doen?

Je bespreekt met elkaar, op welke manier het weer goed zou kunnen komen. Wat je zelf kunt doen en wat je van de ander verwacht.

Juf of meester vraag: "Wat is volgens jou de beste oplossing?"

Afsluiting

Juf of meester schrijft de oplossing en afspraken op (of jullie doen dit zelf). Jij en je klasgenoot omarmen elkaar (knuffel) of geven een high five. Je stemt in met de afspraken (bijv. door ze te ondertekenen). Zo lukt het meestal op een goede manier een ruzie op te lossen.

Nog meer tips:

1. zoek geen moeilijkheden op	7. Niet iedereen vindt jou aardig en dat hoort zo!
2. laat zwarte en rode petjes kletsen. Geef geen benzine aan dit gedrag.	8. Doe zelf niet als een zwart, rood of geel petje.
3. Pieker niet in je uppie, maar ga praten met iemand die jij vertrouwt.	9. Luister naar tips (kritiek) en doe je voordeel ermee.
4. Als je overlegt met iemand die jij vertrouwt dan ga je niet roddelen, maar dan vertel je waar je bang voor bent of last van hebt	10. Denk goed na over jezelf en over je tegenstander.
5. Zoek een oplossing die goed is voor jou, maar ook goed voor je (vervelende) klasgenoot.	11. Zoek een maatje die jou kan helpen.
6. Zeur niet steeds hoe erg je het hebt, maar doe er wat aan.	12. Vraag hulp bij je juf of meester als die nergens vanaf weten.
	13. Vertrouw erop dat je juf of meester kunnen en willen helpen.

Het gaat wel eens mis

Hoe lossen we dit op?

Wil jij het niet oplossen en jouw ouders vinden dat prima?

Dan hebben jij en je ouders een probleem.

De school beschermt het leerproces en zorgt voor een veilige omgeving.

Dat kan betekenen dat je uit de groep of desnoods van school wordt verwijderd.

Op social media volg je dezelfde gedragslijn. Met dit verschil dat je hulp kunt inroepen bij meldknop.nl Je doet dat nadat je met je ouders hebt besproken wat er aan de hand is.

Grensstellend

De school heeft als uitgangspunt dat kinderen zich niet willen misdragen. Maar het kan misgaan. Dat is niet erg. Het zijn leermomenten. "Hoe ga je het de volgende keer doen! Hoe herstel je de emotionele en/of materiële schade. Kunnen we op deze manier weer verder met elkaar?"

Wangedrag kan zich op verschillende manier manifesteren:

Verbaal: vernederen, schelden, bedreigen, belachelijk maken, bijnamen geven, roddelen, briefjes rondsturen, bedreigen op internet, buitensluiten.

Fysiek: schoppen, knijpen, slaan, spugen, krabben, bijten, trekken, laten struikelen.

Materieel: stelen, onderkladden, verstoppert van kleding en/of spullen, spullen kapotmaken van een medeleerling of van school, fietsbanden lek prikken.

Het doet zich een enkele keer voor dat een leerling zich wenst te misdragen en/of vindt daartoe het recht te hebben. *“Ik zit er niet mee. Het is niet mijn probleem! Nou en.., moet ik weten. Ik doe het de volgende keer weer.”*

In dat geval wordt ter plekke contact opgenomen met de ouder. Zolang de ouder niet is te bereiken en/of niet op school is verschenen, wordt deze leerling (binnen de school) uit de eigen groep geplaatst. De groep wordt beschermd tegen deze leerling.

In gesprek met ouders van de pester:

Het gesprek met de ouder wordt oplossingsgericht gevoerd. En voldoet aan de criteria zoals die in het voorgaande zijn omschreven. Ons uitgangspunt is dat we een leerling niet willen verwijderen. Als de ouder echter van mening is dat zijn/haar kind zich mag misdragen (bij deze invaller, want die kan geen les geven; ten opzichte van dat kind, want die doet altijd vervelend, heeft een rare moeder... enz.) wordt de leerling uit de klas gehaald. **We noemen dit de eerste verwijdering.**

Tijdens de verwijdering wordt overwogen of deze leerling kan worden teruggeplaatst in de eigen klas. **Terugplaatsing** is afhankelijk van het idee die de ouders en het verwijderde kind erop nahouden namelijk: ik heb het recht mij te misdragen. Als het kind zich niet wil misdragen dan wordt een begeleidingsplan voor gedrag uitgewerkt, waaraan de ouders meewerken en kan kind worden teruggeplaatst. Als dat niet mogelijk is (de ouders en de leerling zijn van mening dat het zich mag misdragen omdat...), dan wordt de leerling hoger in een andere groep geplaatst. Een leerling uit groep 5, komt bijvoorbeeld terecht in groep 7 of 8. Negatief gedrag wordt genegeerd door de leerkracht en de nieuwe groepsgenoten. Op die manier wordt de leerling geholpen zich te houden aan **normale gedragsregels**. Begrijpt de leerling dat het zich moet houden aan de gedragsregels van de school, dan kan het worden teruggeplaatst naar de eigen groep. Leerlingen uit groep 7 en 8 komen bij de IB-er of MT lid, of krijgen na schooltijd uitleg over het te maken schoolwerk dat zij thuis maken. Een andere mogelijkheid is dat de leerling een nieuwe kans krijgt op de andere locatie (als dat mogelijk is) of op een school binnen de vereniging/bestuur waarmee een samenwerkingsverband bestaat. Samengaan met deze maatregelen wordt ouders geadviseerd contact op te nemen met externe hulpinstanties als “Geynwijs”, schoolmaatschappelijk werk, Jeugdzorg. Het afwijzen van adviezen en het niet mee willen denken van ouders aan een positieve oplossing interpreteert de school als een vorm van pedagogische verwaarlozing, en zal daar melding van doen bij “Veilig thuis”. Deze organisatie heeft als gangbare regel dat het ingrijpt in een gezin als er meer dan twee meldingen over een gezin zijn binnengekomen.

Bij herhaling van wangedrag gaat de school over tot definitieve verwijdering.

Als een kind zich blijft misdragen en de ouders hebben er geen problemen mee, dan volgt definitieve verwijdering. **Verwijdering zelf is het dossier.** Anders gezegd: de aanleiding tot de eerste verwijdering is dossiervorming. Hiervan worden notities gemaakt. Het dossier is dan compleet. Argumenten in dossier:

1. School is een leerinstelling. De school beschermt het leerproces tegen kinderen en ouders die het leerproces ernstig belemmeren.
2. School beschermt de leerlingen en de leerkrachten tegen grensoverschrijdend gedrag van een enkele medeleerling en/of een enkele ouder.
3. Als school houden we ons bezig met onderwijs en willen we niet in de functie van rechercheur (wie is dader en wie is het slachtoffer); aanklager (jij bent de dader); verdediger (van het slachtoffer) of rechter vervallen.

De leerkracht en de school beperken zich tot onderstaande: Het gaat wel eens mis. Hoe lossen we dit op. Wil jij het niet oplossen en jouw ouders vinden dat prima? Dan hebben jij en je ouders een probleem. De school beschermt het leerproces en zorgt voor een veilige leeromgeving. Dat kan betekenen dat je uit de groep of desnoods van de school wordt verwijderd.

Wat wordt van u als ouder verwacht?

Het oplossen van conflicten tussen kinderen is zelden een probleem, als op basis van het voorgaande met elkaar wordt overlegd.

Van de ouders wordt verwacht dat zij zich aan de volgende vuistregels houden:

1. U gaat respectvol in gesprek en beheerst uw emoties. Dat betekent dat u het recht niet heeft andermans kind, een andere ouder of een leerkracht verbaal of fysiek 'aan te vallen'. (Het wordt helemaal een drama als u zich misdraagt in aanwezigheid van andere kinderen!).
2. U spreekt in positieve zin over andermans opvoeding en andermans kind. Dat doet de school ook over u en uw kind.
3. Als u zich zorgen maakt om het welzijn van uw kind, of het welzijn van andermans kind, dan overlegt u in eerste instantie met de leerkracht (of als dit niet mogelijk is met iemand anders of MT lid van de school). Uitgangspunt daarbij is dat u in gesprek gaat met het doel een oplossing te zoeken die goed is voor u en uw kind, maar ook goed is voor de andere kinderen. De school is hierin uw medestander.
4. Als ouder kent u het verschil tussen overleg waarin zorg wordt gedeeld/een oplossing wordt gezocht en kwaadsprekerij/achterklap.
5. U onthoudt zich van kwaadsprekerijen, ook op internet / sociale media.

Toelichting vanuit Stichting Kanjertraining:

Als u opvoedt uit angst (= met mijn kind zal het niet goed komen), dan plaatst u uw kind in een zwakke positie. U haalt uw kind hiermee onderuit. Als u corrigeert vanuit gevoelens van ergernis en irritatie, dan zal uw kind zich afgewezen voelen. Laat u zich door angst leiden in uw opvoeding, of door gevoelens van irritatie, dan is de kans aanwezig dat uw kind zelfbeschadigende gedachten zal ontwikkelen en opvattingen zoals: ik ben geen goed kind, mijn moeder/vader is niet trots op mij.

In de praktijk

- A. Kinderen die handelen uit onvermogen, zijn goed te corrigeren als hun ouders goed samenwerken met de leerkrachten.
- B. Kinderen die handelen uit onvermogen zijn moeilijk te corrigeren als hun ouders dat onvermogen als excuus voor vertoond wangedrag gebruiken.
- C. Kinderen die zich willen misdragen zijn snel te corrigeren (omdat er geen onvermogen meespeelt) als ouders op dezelfde lijn zitten als de school.
- D. Kinderen die zich willen misdragen, zijn niet te corrigeren als ouders het een probleem van school vinden. "Val ons niet lastig met gezeur over ons kind. Ons kind mag zijn zoals het is!"

Taken en verantwoordelijkheden m.b.t. sociale veiligheid / (anti-) pesten binnen de school

Coördinator sociale veiligheid

Onder een sociaal veilige leeromgeving wordt verstaan: de omstandigheden waarin iedere leerling en professional zich gerespecteerd en aanvaard weet, ongeacht religie, afkomst of seksuele geaardheid, en waar men gevrijwaard is van ongeoorloofd gedrag en geweld (materieel, psychisch, fysiek). Bovendien biedt de leeromgeving een zodanige kwaliteit dat veilig leren gewaarborgd is.

De coördinator sociale veiligheid heeft een coördinerende taak om bovenstaande, met het team, te realiseren, door:

- Coördineren van anti-pestbeleid
- Initiatieven nemen in preventie-activiteiten m.b.t. pesten en sociale veiligheid
- Aanspreekpunt zijn voor leerlingen en ouders als het gaat om pesten en sociale veiligheid
- Sturen op afhandeling van peestsituaties

Op onze school is Katja de Oliveira Rego coördinator sociale veiligheid.

Kanjercoördinator

- Coördineert organisatie Kanjertraining op school (o.a. jaarplanning, materiaal, scholing, contact Stichting Kanjertraining, o.a. nieuwe ontwikkelingen)
- Aanspreekpunt voor leerkrachten m.b.t. Kanjertraining en conflictbeheersing
- Coachen/ondersteunen van leerkrachten m.b.t. Kanjertraining
- Betrekken van ouders bij Kanjertraining
- Coördineert gebruik van KanVAS

Op onze school is Katja de Oliveira Rego kanjercoördinator.

Intern contactpersoon Vertrouwenszaken

- Zorgt voor de eerste opvang van leerlingen, leerkrachten of ouders die klachten hebben, zorgen hebben of willen praten over vertrouwelijke zaken en verwijst door naar de leidinggevende of de externe vertrouwenspersoon.
- Neemt initiatieven in preventie-activiteiten;
- Geeft voorlichting aan kinderen/ouders over het thema ongewenst gedrag;
- Informeert het team en ouders over de rol van de ICP binnen de school en over actuele ontwikkelingen;
- De interne contactpersoon draagt ook zorg voor de incidentenregistratie en legt jaarlijks verantwoording af in jaarverslag.

Op onze school zijn Frieda de Jong, Ingrid Reijnders en Katja de Oliveira Rego interne contactpersonen vertrouwenszaken.

AFSLUITEND:

Met dit omgangs- en gedragsprotocol willen we graag het volgende bereiken:

“ Alle kinderen voelen zich in hun basisschoolperiode veilig en prettig en kunnen zich daardoor optimaal ontwikkelen. Kinderen leren als individu, maar ook als groepslid hun verantwoordelijkheid te nemen t.a.v. het welbevinden van zichzelf en anderen.”

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen, leerkrachten en ouders in de gelegenheid om met vertrouwen en met plezier naar school te gaan/ op school te zijn!

INSTEMMING

Dit omgangs- en gedragsprotocol is een update van het pestprotocol dat vastgesteld is in september 2020. Het protocol is ter instemming vastgesteld en ondertekent door vertegenwoordigers op:

	Naam:	Handtekening:
Namens ouders (oudergeleding MR)	Heleen Peters	
Namens team (personeelsgeleding MR)	Marjan Brouwer	
Kanjercoördinator Coördinator sociale veiligheid	Katja de Oliveira Rego	
Adjunct-directeur	Desiree Anaya	
Directeur	Hendri Ham	

Dit protocol is geactualiseerd op 21 december 2022.

MELDING/KLACHT VAN OUDER M.B.T. GEDRAG

Welke stappen nemen we als een ouder komt met een melding / klacht m.b.t. ongewenst gedrag van een andere leerling(en)?

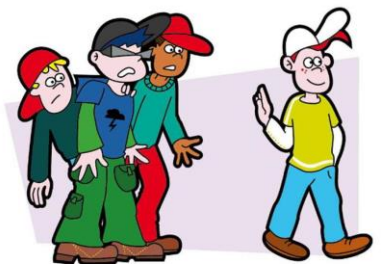
Incident buiten schooltijd (van 15 minuten na einde lessen tot 15 minuten voor aanvang lessen).

1. Ouder licht melding/klacht toe
2. Leerkracht stelt vraag: **Wat verwacht je van de school?**
 - o Antwoord: niets, wilde het kwijt → bedanken voor het gesprek, goed dat je het weet
 - o Antwoord: school moet dit oplossen → lijn van de school vertellen:
3. Als school kiezen we ervoor om geen tijd/aandacht te schenken aan problemen tussen kinderen die na schooltijd spelen.
4. We kunnen ouders adviseren om met andere ouder / hulpinstantie o.i.d. contact op te nemen. Rond dit soort gebeurtenissen spelen veelal emoties/gevoelens. We kunnen dingen die na schooltijd spelen niet op school terug laten komen, omdat feiten ontbreken (we waren er niet bij). Het ligt niet binnen onze mogelijkheden om hier tijd/energie in te steken.
Uitzonderingen: ernstige bedreigingen (bijv. via What's app, moet aantoonbaar zijn).

Incident tijdens schooltijd (van 15 minuten voor aanvang lessen tot 15 minuten na einde lessen).

(ouder moet dit aangeven op moment na schooltijd).

- Ouder licht melding/klacht toe
- Leerkracht stelt vraag: **Wat verwacht je van de school?**
 - Antwoord: niets, wilde het kwijt → bedanken voor het gesprek, goed dat je het weet
 - Antwoord: school moet dit oplossen → lijn van school vertellen:
- Uitleggen schoolbeleid:
 - Als kinderen op school zich niet houden aan regels/afspraken en er doet zich een conflict voor, dan mogen ouders/kinderen erop rekenen dat de leerkracht dit op een goede manier bespreekt en oplost. ***We koppelen dit na schooltijd terug aan de ouder(s) als mededeling.***
 - De school zet (o.a. middels de Kanjerlessen) in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Binnen dat kader speelt niemand de baas, hebben we plezier met elkaar, en ben je of blijf je niet zielig. Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn. De leerkracht daarentegen is op school "de baas/ het gezag" en de ouders zijn dat thuis.
 - Als een conflict zich tussen kinderen afspeelt dan zal de school kiezen voor een **oplossingsgerichte aanpak**. Dat wil zeggen: de school zoekt een oplossing die alle partijen (zo veel mogelijk) recht doet en borgt gemaakte afspraken. Een oplossingsgerichte aanpak is niet gericht op de oorzaak van het probleem, maar een oplossing voor/ in de toekomst. Kortom: doe elkaar recht.

TIPS VOOR KINDEREN

Zie je dat iemand gepest wordt?

Zet je witte pet op en meld het aan je leerkracht!

Klikken over pesten bestaat niet!!

- Ik zet mijn witte pet op, want ik pest niet mee.
- Ik meld (zelf of samen met andere kinderen) het pesten bij de juf, de meester, mijn vader/moeder of een andere volwassene.
- Ik durf te zeggen: *Houd ermee op! Ik vind het gemeen wat jij doet.*
- Ik vertel het thuis en vraag om ideeën.
- Ik help bij het maken van een anti-pest-plan voor onze klas.

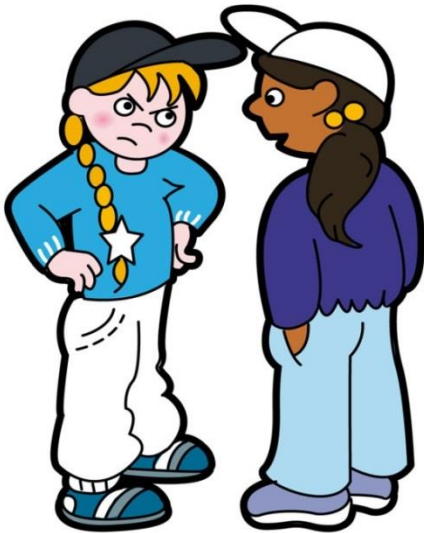
- Spreek met respect over je ouders. Uiteindelijk bepalen jouw ouders wat wel en niet kan.
- Spreek met respect over je school. Uiteindelijk bepalen de leerkrachten wat wel en niet kan op school.
- Spreek met respect over je klasgenoten. Beheers jezelf. Blijf fatsoenlijk. Daar kom je het verst mee. Je juf/meester is hiervoor het aanspreekpunt als dit moeilijk voor je is.
- Spreek met respect over jezelf. Ook jij mag er zijn. Als je daaraan twijfelt, spreek dan met je ouders en/of je juf/meester.
- Wil ik stoer zijn?... Dan ga ik op vechtsport.
- Wil ik de baas spelen? ...Ik vraag een hond.
- Verveel ik me? ... Dan verzin ik zelf een leuk plan.
- Pest ik omdat ik bang ben zelf gepest te worden? ... Dan stop ik daarmee!

VOOR HET GEPESTE KIND

- Ik ga niet huilen, piekeren of verdrietig zijn. Ik ben niet zielig. Ik zet mijn witte pet op en pak het pesten aan.
- Ik zeg: *Dat vind ik niet leuk. Stop er mee. Je doet gemeen. Je maakt me verdrietig, ik wil dat je stopt.*
- Pesten is gemeen. Ik meld dat ik gepest word. Dat is geen klikken!
- Ik vraag klasgenootjes om hun witte pet op te zetten en mij te helpen. Zodat ik niet alleen sta.
- Ik ga mijn hart luchten bij iemand, die ik aardig vind en vertrouw en vraag om hulp. Dit doe ik bij mijn ouders, de juf of meester of iemand anders die ik goed ken.
- Als ik mijn witte pet op heb, neger ik de pestvogel. Hij/zij weet niet eens wat hij/zij doet. Ik draai me om en meld het.
- Ik vraag een andere plaats in de klas als ik te dicht bij die pestvogel zit.
- Als ik vervelende e-mails krijg dan verwijder ik ze direct en de volgende keer open ik ze niet eens. Het adres ga ik blokkeren zodat de e-mails direct verwijderd worden.
- Word ik gepest op social media dan blokkeer ik die personen. Zodat ze niet meer met mij kunnen praten.
- Ik schrijf een dagboekje met alle vervelende dingen die de pestvogels doen. Dan laat ik dit de juf, de meester of mijn ouders lezen.
- Ik kan gaan praten met een ander gepest kind.
- Ik kan boeken lezen over het pesten en geef die dan aan anderen kinderen om ook te lezen.
- Ik kan leuke dingen doen, bijvoorbeeld naar een club. Ik ben dan nooit verplicht met de pestvogel(s) te blijven omgaan.
- Ik denk alleen aan de leuke dingen die ik met andere kinderen doe.
- Als ik meer informatie wil bel ik (gratis) de kindertelefoon 0800-0432 tussen 2 en 8 uur of ik kijk op www.pestweb.nl of www.pesttenet.nl.
- Het is niet mijn schuld. Ik ben zoals ik ben en dat is oké.
- Ik ben een tijger, een kanjer, ik ben net zo sterk, groot en slim als die pestvogel(s)
- IK KAN DE PESTVOGEL(S) AAN ALS IK HULP KRIJG VAN KLASGENOOTJES, JUF/MEESTER, OUDERS, VRIENDEN/VRIENDINNEN.**

VOOR DE PESTER

- Ik denk na over hoe het is om gepest te worden.
Hoe zou ik dat vinden?
- Ik kan mijn zwarte pet afzetten: IK STOP MET PESTEN
- Ik vraag hulp aan de juf, de meester en/of mijn ouders.
- Ik ga na schooltijd direct naar huis, zodat ik niet in de verleiding kom om te pesten.
- Ik ga leuke dingen doen met een nieuw groepje kinderen.
- Als ik een geintje maak, kijk ik of de ander mijn grapje wel leuk vindt.
- Ik ga nadenken over hoe ik vanaf nu een tijger kan zijn:
 - Wil ik stoer zijn? Dan ga ik op vechtsport
 - Wil ik de baas spelen? Ik vraag een hond
 - Verveel ik me? Is er niemand thuis? Ik ga naar een vriendje om te spelen of ga naar een club leuke activiteiten doen.
 - Pest ik omdat ik bang ben zelf gepest te worden? STOP! Ik doe aardig en anderen doen aardig tegen mij
- Als ik meer informatie wil bel ik (gratis) de kindertelefoon 0800-0432 tussen 2 en 8 uur of ik kijk op www.pestweb.nl of www.pestten.net.
- Ik kan mijn zwarte pet omruilen voor een witte pet, ook al verwachten anderen dat ik de pestvogel ben.

TIPS VOOR OUDERS

- Ook mijn kind kan doen als de zwarte, rode of gele pet. Ook mijn kind kan pesten.
- Ook mijn kind kan worden gepest.
- Ik neem het probleem serieus.
- Ik raak niet in paniek.
- Ik straf niet fysiek en ga niet “uit mijn dak” als ik hoor dat mijn kind vaak doet als de zwarte pet.
- Ik probeer er achter te komen wat mogelijke oorzaken kunnen zijn van het gedrag van mijn kind.
- Ik vraag mij af:
 - Voelt mijn kind zich veilig thuis?
 - Voelt mijn kind zich veilig op school?
 - Pest mijn kind uit stoerheid of uit gewoonte?
 - Pest mijn kind omdat het denkt dat het zo hoort?
 - Pest mijn kind omdat het bij de groep wil horen?
 - Welke t.v.-programma's kijkt mijn kind allemaal?
 - Wat doet mijn kind allemaal op internet?
 - Weet mijn kind wel wat het doet, wat het aanricht?
- Ik besteed extra aandacht aan mijn kind.
- Ik corrigeer agressieve buien.
- Ik stimuleer mijn kind om aan sport te doen of bij een club te gaan.
- Ik overleg met de school, ik ga niet zelf ingrijpen.
- Ik bied hulp aan mijn kind.
- Ik lees boeken over pesten en/ of vraag informatie op.
- Ik schakel eventueel een expert in als ik dat nodig vind of als de school dat aangeeft.
- Beheers u op social media. Een behoorlijk aantal ouders is van mening alles te mogen twitteren en te Whatsappen over leerkrachten, klasgenoten en andere ouders met alle gevolgen van dien.
- Ook op social media gelden normale sociale gedragscodes.

Tips vanuit Stichting Kanjertraining:

- Zorg voor een open communicatie met uw kind.
- Plan een vast moment waarop u de dag met uw kind evalueert.
- Oefen aan de hand van de pestposter wat uw kind kan zeggen als het wordt lastig gevallen.
- Leer uw kind er eerst wat van te zeggen. Oefen om duidelijk te spreken en stevig te staan.
- Inventariseer samen met uw kind wie het kan vertrouwen.
- Stel de leerkracht op de hoogte en vraag of er voorzien kan worden in een buddy.
- Spreek altijd met respect over andermans kinderen en opvoeding.
- Laat u niet meeslepen in emoties. Ga niet fysiek aan kinderen zitten.
- Spreek steun uit naar uw kind.
- Maak aan uw kind duidelijk dat wanneer het de stappen van de pestposter heeft doorlopen dat het geen klikspaan is wanneer hij of zij naar de leerkracht stapt.
- Gebruik de poster met de smileys om duidelijk te maken wat wel en niet kan.
- Oefen het grenzen aangeven.
- Bespreek om geen 'benzine' te geven.
- Blijf uit de buurt van narigheid.
- Zoek samen met de leerkracht naar een oplossing die recht doet aan alle partijen.
- Geef het goede voorbeeld.
- Wees duidelijk in wat wel en niet kan.
- Sta agressie niet toe.
- Sta open voor mediation.
- Werk samen met de school. Vraag u af, wat kan ik als ouder doen en wat kan de school voor mijn kind betekenen?
- Soms helpt het om kinderen een dagboek te geven.

ONLINE OF DIGITAAL PESTEN

Gezien de steeds grotere rol die digitale communicatie in de wereld van de kinderen speelt, vinden we het zinvol om voor de kinderen van de Prinses Margrietschool tips te geven over 'mediawijsheid en veilig digitaal communiceren'.

TIPS VOOR DE LEERLINGEN

- Doe on-line niet, wat je ook off-line niet doet.
- Onthoud dat iedereen zich op internet anders kan voordoen.
- Geef nooit zomaar je privé-gegevens weg.
- Denk niet alleen aan je eigen privacy, maar ook aan die van anderen
- Rare sites? Klik weg.
- Log uit als je je ongemakkelijk voelt.
- Zorg dat de virusscanner ge-update is.
- Reageer niet op vervelende mails, berichten of chats of polls. Maak geen polls over kinderen uit de klas, juffen of meesters.
- Blokkeer vervelende chatters of mailers.
- Los problemen samen met je ouders of de leerkracht op.
- Meld het als je onbeschofte of gemene berichten ontvangt aan je ouders of de leerkracht. Bespreek met hen wat je hiermee moet doen. Je kunt, na het gesprek met je ouders/leerkracht, de berichten van dezelfde afzender verwijderen zonder ze te openen. Als ouders geen respons krijgen is de lol er voor hen snel af. Ook als je je onprettig voelt door polls, berichten op social media etc.: laat het weten!

TIPS VOOR DE OUDERS

- Kijk ook eens met uw kind. Ga regelmatig samen kijken/bespreeken wat uw kind op de computer/laptop/tablet of telefoon doet. Ouders en kinderen leren dan van elkaar.
- Maak duidelijke afspraken over het internetgebruik en de tijdsduur die het kind mag doorbrengen met de device.
- Houd goed zicht op uw kind.
- Leer uw kind om zeer zorgvuldig met privacy om te gaan. Altijd toestemming vragen om aan derden een telefoonnummer, adres of bankrekeningnummer door te mogen geven.
- Bekijk regelmatig de historie van de browser, zodat u op de hoogte blijft van het surfgedrag van uw kind. Let wel: dit biedt geen garantie, want kinderen kunnen deze geschiedenis knop wissen.
- Gebruik een goede virusscanner en zorg dat deze up to date blijft.
- Vertel uw kinderen af te blijven van onbekende software en leer hen voorzichtig om te gaan met het downloaden van onbekende sites.
- Blijf geïnteresseerd in het computergedrag van uw kind en wijs hem regelmatig op de minder leuke kanten hiervan, zoals pedofielen in chatboxen, pornosites, scheld berichten, spam en nog veel meer.
- Stel de leerkracht op de hoogte als u vermoedt dat er sprake is ongewenste activiteiten op internet, waar uw eigen of andere kinderen 'slachtoffer' van (kunnen) worden.

TIPS VOOR DE LEERKRACHTEN

- Bespreek regelmatig hoe leerlingen veilig gebruik kunnen maken van internet.
- Blijf in de buurt bij de internettende leerlingen en laat hen weten dat ze regelmatig gecontroleerd worden. Controleer of de schoolregels worden opgevolgd.
- Laat persoonlijke gegevens privé blijven. Let er op dat er over de leerlingen zo weinig mogelijk valt te traceren.
- Pesten of bedreigen via mail wordt niet getolereerd.

Als er sprake is van 'digitaal' pesten, moet de leerkracht op de hoogte worden gesteld. Wij zullen dit op school bespreken en proberen te achterhalen wat er is gebeurd. Ouders van betrokkenen zullen we op de hoogte stellen, zodat zij weten wat er is gebeurd. Waar mogelijk, volgen we dit omgangs- en gedragsprotocol.

AFSPRAKEN NA RUZIE OF INCIDENT

Naam:

Groep:

Datum:

Aanleiding:

Er is iets gebeurd, wat we op school niet willen. Wat gebeurd is, staat hierboven beschreven. Jij hebt in een gesprek hierover aangegeven dat het niet je bedoeling was om anderen te kwetsen of 'pijn te doen'. Ook is besproken hoe je dit anders aan gaat pakken.

Hieronder staan de afspraken hierover.

